

מלאכות מבעיר ומכבה – ה שהיה חזרה והטמנה ב"קראק-פאט"

שוע"ר סי' רנג

א כירה ... אסור ליתן עליה תבשיל מבעוד יום להשהותו עליה ... אלא אם כן הכירה ... קטומה דהיינו שכסה הגחלים באפר למעט חומם ... **זכיון שגילה דעתו מבעוד יום שאינו צריך להגחלים שוב אין לחוש שמא יחתה בשבת.**

י אבל אם היא עומדת על גבי גחלים, אף שהן עוממות וקטומות, אסור בכל ענין ... לפי שזה נקרא הטמנה שמטמין על גבי הגחלים והגחלים הם מוסיפים הבל בקדרה ואסור להטמין על גבי דבר המוסיף הבל אפילו מצטמק ורע לו או חי לגמרי כמו שיתבאר בסימן רנ"ז עיין שם הטעם.

ויש חולקין על זה ואומרים ... אין שום איסור במה שהיא עומדת על גבי דבר המוסיף הבל. וכן המנהג. ואפילו אם גחלים בוערות מקיפות ודבוקות סביב דופני הקדרה, אין זה הטמנה, כיון שהוא מגולה למעלה.

טו כירה שהוסקה בגפת ועצים ואינה גרופה וקטומה, שאסור להחזיר לה בשבת בכל ענין, גזירה שמא יחתה בגחלים.

טז וכל זה כשמחזיר הקדרה על גבי פי הכירה מלמעלה, שדופני הקדרה בולטין קצת למעלה מדופני הכירה. אבל להחזירה לתוך הכירה ממש, והוא הדין לתוך התנורים שלנו, אסור בכל ענין, אע"פ שהוסקו בקש וגבבא ונגרפו ונקטמו ואותה הקדרה עודה בידו והיה דעתו להחזירה.

כו צריך שיניח עתה שום דבר תחת הקדרה להפסיק בינה להגחלים שבתנור, כדי שיהיה לו היכר בזה ולא יבא לחתות.

מ"א סי' רנז ס"ק יז

ולא מקרי הטמנה אלא בדבר המטלטל שמדביק אצל דופני התנור, אבל תנור סתום לאו הטמנה היא (הגהות מרדכי וטור סי' רנ"ז ותוס' ורא"ש).

שוע"ר סי' רנז

ז אסור לכפות כלי על קדרה רותחת לשמור חומה ... אלא אם כן הכלי הוא רחב שאין דפנותיו נוגעים בצדי הקדרה, שאז אין כאן הטמנה כלל.

אבל מותר לכפות כלי על התבשיל, כדי לשמרו מן העכברים, או כדי שלא יתטנף בעפרורית, לפי שאין זה כמטמין להחם, אלא כשומר ונותן כיסוי על הקדרה.

י אם היא יושבת על גבי גחלים אף אם היא מגולה לגמרי, יש אוסרים לפי שזהו כמטמין בדבר המוסיף הבל כיון שאף הקדרה נוגעת בגחלים והם מעלים ומוסיפים בה הבל, ויש אומרים **שכל שהקדרה מגולה למעלה אין זו הטמנה.** ואף אם היא בתוך התנור ופי התנור מכוסה אין בכך כלום לפי שלא אסרו הטמנה בדבר המוסיף הבל אלא משום גזרה שמא יטמין ברמץ לפיכך אין לאסור אלא כעין רמץ שהוא דבר המיטלטל ומודבק לדופני הקדרה אבל דופני התנור ופיה אינן מודבקים להקדרה (ואף אם התנור הוא קטן וצר אי אפשר שלא יהיה אויר קצת מפסיק ביניהם). וכן המנהג.

קונטרס אחרון שם ס"ק ג

העתיק המג"א בסי' רנ"ג בשם התוס' והטור (והוא גם כן לשון הרא"ש). ומכלל דסבירא ליה דדיוקא דרישא עיקר בלשונם, שהרמץ נוגע בקדרה סביב ... והא דסיימו שיש אויר, היינו משום שהקדרה היא רחבה באמצעיתה ואי אפשר ליגע בכל דופנה, ונגיעה במקצת אינה אלא כמו שוליה, שאף שהם נוגעים לגמרי אין בכך כלום. וזה החילוק שיש בין דבר המיטלטל שהוא מודבק סביב כו', לאינו מיטלטל שאי אפשר לו לידבק סביב.

מהדורא בתרא שם

ע' תתעט: ספר התרומה וסיעתו ... בדבר המוסיף סבירא להו ... כשעיקר ההטמנה הוא בדבר המוסיף, לאפוקי גחלים מועטים סביב הקדרה ותחתיה לא מיקרי עיקר ... ואפשר דתלי בהטמנת רוב הקדרה ... והטעם שכיון שכל צדדיה או רובן ככולן טמונים בדבר המוסיף, מיקרי עיקר ההטמנה בדבר המוסיף.

ע' תתפב: גם אם מתכוין להחם, יש לומר שליכא היכרא במילתא, מאחר דאורחיה גם כן לשמור.